

Syventävien tehtävien ratkaisut

Jakso I Talous on ihmisten toimintaa

s. 36–37

1. a) Miksi suomalaisten yritykset investoivat ulkomaille?

b) Miltä muutoksia yritysten suuntautumisessa ulkomaille on tapahtunut vuosien 2009 ja 2013 välillä? Mistä arvioit muutosten johtuvan?

c) Lue alla olevat professori Miia Martinsuon ja kauppaneuvos Kari Hautasen katkelmat. Analysoi heidän näkemyksiään Suomen talouden kyvystä menestyä globaalissa taloudessa.

RATKAISU:

- a) Yritykset investoivat ulkomaille, koska ne tavoittelevat esimerkiksi pääsyä lähelle raaka-ainevarantoja tai pyrkivät hakeutumaan matalamman kustannustason maihin. Sijoittuminen ulkomaille saattaa avata myös markkinoita uusille alueille.
- b) Vuosien 2009–2013 välillä yritykset ovat kasvattaneet investointejaan erityisesti Aasiaan ja Oseaniaan sekä Keski- ja Etelä-Amerikkaan. Vastaavasti osuus vanhoihin EU-maihin (EU15) on pienentynyt. Eurooppa on tarkasteluaikana kärsinyt talouskriisistä, kun taas kehittyvissä talouksissa on ollut nähtävissä talouskasvua. Tämä on houkuttellut yrityksiä sijoittamaan toimintojaan kehittyviin talouksiin.
- c) Professori Martinsuo korostaa suomalaisten osaamista ja kannustaa suomalaisia yrityksiä rohkeaan riskinottoon. Hän näkee, että Suomen

taloudessa on riittävästi vahvuutta, jotta voimme menestyä kovenevassa globaalissa kilpailussa.

Kauppaneuvos Hautasen näkemys on pessimistisempi. Hän soimaa yrityksiä riskinottokyvyn puutteesta, joka on johtanut siihen, etteivät suomalaiset yritykset enää investoi riittävästi. Niin ikään Hautanen soimaa päättäjiä liiallisesta sääntelystä, jonka seurauksena talouden kilpailukykyä on menetetty.

Näkemyksen eroihin vaikuttaa se, että professori on tutkija ja kauppaneuvos edustaa suomalaista elinkeinoelämää.

2. **a) Mitä investoinnilla tarkoitetaan ja miksi investointien tekeminen on teollisuudelle tärkeää?**
- b) Miten teollisuuden investoinnit ovat kehittyneet kuvion osoittamana aikana?**
- c) Lue katkelma elinkeinoministeri Jan Vapaavuoren (Kok.) puheesta ja analysoi, miksi Vapaavuori korostaa puheensa katkelmissa jalostusarvoa ja innovaatioita.**

RATKAISU:

- a) Investoinnilla tarkoitetaan tuotantoon tai tuotekehitykseen tehtyä taloudellista panostusta, jonka odotetaan lisäävän myyntiä tai tehostavan toimintaa. Investoinnit ovat talouskasvun edellytys, sillä ne ylläpitävät ja kehittävät tuotannon tehokkuutta ja siten työllistävät ihmisiä.
- b) Kiinteät investoinnit ovat yleensä sijoittamista koneisiin ja laitteisiin, kun taas tutkimuksen ja tuotekehityksen pyritään kehittämään olemassa olevia tuotteita tai valmistusprosesseja sekä luomaan uusia. Pitkän

aikavälin trendinä on T&K-menojen osuuden lasku, kiinteiden investointien osuus sen sijaan on pitkällä aikavälillä noussut. Kuviosta erottuu talouden taantumien vaikutus investointeihin, kuten 1990-luvun alun lama.

- c) Vapaavuoren mielestä ainoastaan panostukset tuotannon kehittämiseen voivat lisätä suomalaisten tuotteiden jalostusarvoa ja sitä kautta tuoda yrityksille tuloja, joille ne voivat työllistää lisää suomalaisia. Suomalaisten on siis panostettava osaamisen kehittämiseen ja tehtävä rohkeasti tutkimus- ja tuotekehitystyötä sekä kiinteitä investointeja, jotta talouskilpailussa voidaan pärjätä.

